česko-německá novinářská cena

deutsch-tschechischer journalistenpreis

Milena Jesenská 2026

Laudatio

Kilian Kirchgeßner

Oliver Hach: Das Geheimnis der verschwundenen Dörfer im böhmischen Erzgebirge (Tajemství zaniklých vesnic v českém Krušnohoří)

To, že si autor udělá čas, hóóódně času, je luxus, který je dnes velmi vzácný. A pak si ještě vezme na mušku právě tento konkrétní projekt, jenž na první pohled působí až bláznivě: Oliver Hach si spolu se svou ženou sbalili stan a spacáky a společně se vydali na cestu Krušnými horami, přesněji řečeno hluboko do kraje se zpustlými vesnicemi a opuštěnou krajinou. Do kraje, z něhož byli jeho německy mluvící obyvatelé odsunuti. Do kraje, kde byly celé obce komunistickým režimem srovnány se zemí.

A pro Olivera Hacha to nebyla pouze víkendová záležitost: znovu a znovu si balil své kempingové vybavení a vracel se na tato místa v různých ročních obdobích a plánovaně jako v rámci dlouhodobého terénního výzkumu.

Některé stopy jsou zřejmé už při první návštěvě. Jiné však vyjdou na světlo světa až tehdy, když si na ně autor udělá dostatek času, když se na místo opakovaně vrací a když se mu otevřou místní lidé. Právě to se Oliveru Hachovi podařilo.

Reportáž, která dnes získává ocenění, zaplnila v deníku Freie Presse, pro nějž autor působí, několik novinových stran. Toto mimořádně rozsáhlé pátrání však ve svém souhrnu vyústilo v knihu, jejíž název už sám naznačuje šíři celého projektu: Atlas zaniklých vesnic v českém Krušnohoří.

To, že se kniha setkává s velkým ohlasem, svědčí jednak o tom, jak velký je zájem o česko-německý region, jeho společnou historii, ale také o tom, jak silný je zájem právě o takovou žurnalistiku, která jde skutečně do hloubky. Neklouzá tedy jen po povrchu, kdy autor místo zběžně navštíví, příběh rychle sepíše a poté se věnuje dalšímu mediálně zajímavému tématu.

Reportáž Olivera Hacha je příkladem angažované žurnalistiky. A právě to je hlavním posláním ceny Mileny Jesenské: oceňujeme příspěvky, za nimiž stojí osobní nasazení. Příspěvky, které podporují mezikulturní porozumění a soužití v Evropě.

Milena Jesenská 2026

Právě to se Oliveru Hachovi podařilo díky jeho dlouholeté rešeršní práci i této reportáži. Díky nocím stráveným ve stanu daleko od civilizace. Díky tomu, že se ponořil do současnosti i minulosti česko-německého příhraničí.

Setkával se s lidmi, kteří usilují o smíření a angažují se v přeshraniční spolupráci. Jim i celému rozmanitému regionu tak Oliver Hach vystavil pomník, za který mu dnes udělujeme Zvláštní cenu Mileny Jesenské. Srdečně gratulujeme!